

EIS-nieuws

Het EIS-bestuur stelt zich voor

Op de werkgroependag op 12 december 1998 heeft een bestuurswissel plaatsgevonden. Ad Mol is uit het bestuur gegaan, waarin hij de rol van voorzitter/secretaris vervulde. Ad werd opgevolgd door Mark van Veen (voorzitter) en Matty Berg (secretaris). Voorts trad Wouter van Steenis tot het bestuur toe. Samen met Peter van Helsdingen en Theo Kemperman is het bestuur op een vijftal gekomen. Binnen dit vijftal zal Wouter het contact met de werkgroepen beheren, Theo en Mark het contact met het Nationaal Natuurhistorisch Museum / Naturalis, Peter het contact met het bureau en de uitgeefraad van de serie Nederlandse Fauna en Matty de overige uitgaven, inclusief de Nederlandse Faunistische Mededelingen. Zij zullen zich hierna voorstellen.

De relatie met het EIS-bureau heeft het bestuur in het tweejarplan vastgelegd, waarvan eind 1998 een exemplaar aan de werkgroepscoördinatoren is gestuurd. Inmiddels is een wijziging opgetreden omdat door EIS voor twee dagen in de week extra ondersteuning is gefinancierd. Deze wordt ingezet voor het afmaken van de wespen en mierenatlas en voor het afwerken van adviesopdrachten. Met het Nationaal Natuurhistorisch Museum / Naturalis wordt momenteel overlegd over de mate van inbedding van EIS.

Het bestuur vergadert zes keer per jaar, in principe op de derde dinsdag van de oneven maanden. Vragen vanuit de werkgroepen kunnen in de eerste plaats aan het EIS-bureau gesteld worden (Roy Kleukers). Men kan daarnaast ook met een van de bestuurleden contact opnemen. Bestuur en bureau hechten aan regelmatig contact met de werkgroepen. Er staan twee nieuwsbrieven en twee tussentijdse mailings aan de coördinatoren op de rol en aan het eind van het jaar zal wederom een werkgroependag plaatsvinden. Bovendien benadert Roy Kleukers met een telefonische enquête de werkgroepscoördinatoren.

Wij hopen dat we vorm kunnen geven aan een organisatie die de werkgroepen stimuleert in het doen van faunistisch onderzoek en het publiceren van de resultaten ervan.

Matty Berg (secretaris)

Van jongs af aan ben ik al geïnteresseerd in het buitenleven. Door het gebrekkige aanbod van goede boeken betrof die interesse in het begin vooral vogels en planten. Door aansluiting bij de NJN in Leiden is mijn aandacht voor ongewervelden sterk toegenomen. Zoals velen in de jeugdbond heb ik me in die tijd veel bezig gehouden met het op naam brengen van slakken, wolfspinnen, libellen, waterwantsen, zweefvliegen en loopkevers. De laatste jaren van mijn studie biologie stonden meer in het teken van bodemfauna. Via enthousiaste oecologen ben ik toen ingewijd in het fascinerende leven van de bodemdieren. Tijdens mijn promotieonderzoek heb ik geprobeerd meer inzicht te krijgen in de functies van deze organismen in het ecosysteem. Recent is het accent van mijn onderzoek meer verschoven naar de mogelijke relatie tussen diversiteit van bodemfauna en

de stabiliteit van hun levensgemeenschap. Waar ik tijdens dit onderzoek telkens weer tegenaan loop is de gebrekkige kennis van de oecologie en faunistiek van vele groepen bodemfauna. Om hier iets aan te doen zijn 9 jaar geleden de werkgroepen landpissebedden, duizend- en miljoenpoten en springstaarten (en aanverwante groepen) opgericht die ik sinds die tijd met veel plezier coördineer. In deze werkgroepen proberen we de verspreiding van bovenstaande groepen in kaart te brengen en te achterhalen waarom bepaalde verspreidingspatronen optreden.

Mijn betrokkenheid bij EIS is verder vergroot toen ik in 1994 toetrad tot de redactie van de Nederlandse Faunistische Mededelingen. Het publiceren van gegevens over de oecologie en faunistiek van ongewervelden in Nederland, bijeengebracht door de werkgroepleden van EIS- Nederland of anderen, is belangrijk en wil ik graag ondersteunen. Ik hoop dat de facelift die Nederlandse Faunistische Mededelingen heeft ondergaan een stimulans is voor werkgroepleden van EIS om hun resultaten te publiceren. De rol die EIS-Nederland als organisatie kan spelen in het initiëren van onderzoek naar de verspreiding en bescherming van ongewervelden is denk ik groot. Niet alleen als databankbeheerder en verspreider van informatie via uitgaven maar ook als overkoepelend orgaan van enthousiaste faunisten. De inspanningen verricht door de vele werkgroepsleden spelen daarbij een cruciale rol en in mijn functie als secretaris van het bestuur EIS-Nederland wil ik deze inspanning graag ondersteunen.

Peter van Helsdingen (penningmeester)

Mijn belangstelling voor EIS dateert van de jaren waarin EIS binnen Europa al in ontwikkeling was, maar Nederland nog niet echt meedeelde. Het was naar mijn gevoel belangrijk dat ook Nederland daadwerkelijk mee zou gaan werken. Het was niet gemakkelijk om in de jaren '70, waarin zich bezuini-

gingen begonnen af te tekenen, een instituut te vinden die de nieuwe organisatie zou willen huisvesten. Het toenmalige Rijksmuseum van Natuurlijke Historie durfde dat wel. Een jaartje voorbereiding en het schrijven van een plan, daarna subsidie, en EIS-Nederland was een feit. Binnen het huidige bestuur ben ik als penningmeester verantwoordelijk voor het financieel begeleiden van projecten en de exploitatie van het bureau.

Als conservator bij dat museum heb ik altijd veel belangstelling gehad voor faunistiek en de samenstelling van de Nederlandse fauna. Ik heb daar ook binnen mijn werk veel aan kunnen werken en door middel van binnenlands veldwerk veel aan de collecties toe kunnen voegen. In de eerste plaats heb ik mij met spinnen beziggehouden en ben ik werkgroepcoördinator van de werkgroep spinnen – Arachnida. Vliegen – Diptera hadden ook mijn belangstelling. In diverse commissies en organisaties, ook internationaal, heb ik ook steeds geprobeerd aandacht te vragen voor de ongewervelde dieren, hun belang in oecologisch opzicht en de noodzaak van de bescherming van soorten en hun biotopen. Als bestuurslid van de internationale EIS-organisatie heb ik geprobeerd EIS-Nederland zichtbaar te maken en te promoten.

Theo Kemperman (lid)

Hoewel ik als bioloog afgestudeerd ben op een entomologisch hoofdvak, is mijn specialisme toch mollusken. Ik werk momenteel in het natuur- en milieuthemapark Ecodrome te Zwolle als conservator en ben goed bekend met de natuurhistorische museumwereld. Sinds 1993 zit ik in het bestuur van EIS-Nederland en vertegenwoordig daarin vooral de belangen van niet-entomologen. Momenteel woon ik namens het bestuur mede de regelmatige overleggen bij tussen het Nationaal Natuurhistorisch Museum / Naturalis en het EIS-bureau.

Wouter van Steenis (lid)

Mijn EIS-verleden begint in 1993. In Friesland en Utrecht heb ik toen enige witte vakken gevuld voor het sprinkhanenproject. Vooral in Friesland was dat boeiend werk. Overal de kustsprinkhaan, incidenteel een bruine sprinkhaan of een gewoon spitskopje en twee keer heb ik een boomsprinkhaan van het asfalt kunnen schrappen.

In 1995 ben ik coördinator van het bureau geweest. In die tijd is de samenwerking tussen bestuur en bureau verbeterd en de contacten met de werkgroepen zijn door mij aangehaald. Een van de acties was een coördinatorenrendag. Na een jaar was het geld op. Gelukkig kon ik direct bij Natuurmonumenten aan de slag, en daar zit ik nu nog.

Mijn interesse ligt bij de zweefvliegen. Recent hebben we met een groep zweefvliegkenners besloten dat de zweefvliegen nu aan de beurt zijn voor een groot atlasproject. Hiervoor is de Commissie Nederlandse Zweefvliegen opgericht, waarvan ik voorzitter ben.

Ik voel me al met al bijzonder verbonden met EIS. Daarom

heb ik positief gereageerd toen er nieuwe mensen voor het bestuur werden gevraagd. In beginsel ben ik gewoon bestuurslid, maar de contacten met de werkgroepen vallen onder mij. In de eerste plaats is het bureau natuurlijk verantwoordelijk voor de contacten met de werkgroepen. Maar iedereen kan mij bellen/ schrijven over werkgroepszaken waarvan men vindt dat het meer een bestuurszaak is.

Goede vangst, en vergeet niet alle waarnemingen door te geven!

Mark van Veen (voorzitter)

Mijn betrokkenheid met EIS dateert van zo'n 16 jaar geleden toen de werkgroep roofvliegen – Asilidae werd opgericht. De langzamerhand verzamelde gegevens over collectiemateriaal en veldwaarnemingen leidden in 1996 tot de uitgave van 'De roofvliegen van Nederland'. Deze atlas illustreert mijn interesse in biogeografie, oecologie en statistiek. Zo is een onderdeel van de atlas een studie met clusteranalyse naar de verdeling van roofvliegen in Nederland en de factoren die daaraan ten grondslag kunnen liggen. Ter verwerking van de gegevens werd bovendien het computerprogramma Faunist gemaakt. Binnenkort is dit programma beschikbaar voor coördinatoren en medewerkers.

In mijn functie van voorzitter van het bestuur van EIS-Nederland vind ik het belangrijk dat (amateur)onderzoekers gestimuleerd en gesteund worden in het verzamelen en bewerken van faunistische gegevens. Door middel van voorlopige atlanten en publicaties in Nederlandse Faunistische Mededelingen en de boekenserie Nederlandse Fauna kunnen (tussen)resultaten zichtbaar gemaakt worden. Het EIS-bureau op Nationaal Natuurhistorisch Museum / Naturalis speelt hierin een belangrijke rol. Samenwerking in EIS-verband kan er voorts toe leiden dat kennis over invertebraten die verspreid ligt over een groot aantal coördinatoren en medewerkers samengebracht wordt, dat de kennis over de Nederlandse bio-

diversiteit vergroot wordt en gebruikt kan worden voor natuurbeschermingsdoelinden. Ik wil graag toe naar een aantal concrete projecten om werkgroepoverstijgende activiteiten te ontplooiën. Een mogelijkheid is het eerder aangekondigde project dat Aat Barendregt in het stimuleringsprogramma Biodiversiteit van NWO heeft aangeboden. Als er inbreng en ideeën vanuit de werkgroepen komen ben ik daar zeer in geïnteresseerd.

Werkgroependag EIS

U kunt vast de datum voor de volgende werkgroependag reserveren: zaterdag 11 december 1999 in het Nationaal Natuurhistorisch Museum / Naturalis te Leiden. De dag is toegankelijk voor alle geïnteresseerden. Het programma wordt in de volgende nieuwsbrief bekend gemaakt. Er is in ieder geval de mogelijkheid om de tentoonstelling en de uitgebreide natuurboekhandel (voorheen: Natuur en Boek) te bezoeken.

EIS-symposium internationaal

Van 30 augustus tot en met 2 september zal er in Millas (Frankrijk) weer een bijeenkomst van EIS-internationaal plaatsvinden. Het thema is 'Mapping and protection of Biodiversity'. Wie geïnteresseerd is kan bij EIS de bijbehorende informatie opvragen.

Nederlandse Faunistische Mededelingen

In januari is nummer 8 (nieuwe stijl) rondgestuurd aan alle mensen die bij EIS betrokken zijn. Deze zomer verschijnen nummer 9 en 10, die alleen aan abonnees worden toegestuurd, maar ook separaat verkrijgbaar zijn. Een abonnement kost f 40,- voor minimaal 2 nummers per jaar. Abonneren is mogelijk door een berichtje te sturen naar bureau EIS per e-mail, fax of post.

Inhoudsopgave nummer 9 (onder voorbehoud!)

- M. Berg, A. Kroon, M. Soesbergen & D. Tempelman: De miljoenpoot *Archiboreiulus pallidus* (Brade-Birks, 1920) nieuw voor de fauna van Nederland (Myriapoda: Diplopoda).
- M.A. Faasse: Nieuwe vindplaatsen van het in Nederland uitgestorven gewaande vlokreeftje *Echinogammarus stoerensis* (Reid, 1938) (Crustacea: Amphipoda: Gammaridea).
- M. Janssen: The genus *Scrobipalpa* in The Netherlands (Lepidoptera: Gelechiidae).
- E.J. van Nieukerken & S. Koster: Het voorkomen van *Digitivalva arnicella* in Nederland: herontdekking en behoud (Lepidoptera: Plutellidae: Acrolepiinae).
- I. Raemakers & P. van Helsdingen: Vuurspindoder (*Eoferricola rhombica*) en lentevuurspin (*Eresus sandaliatus*): een voor Nederland nieuwe spinnendoder en haar bijzondere waard (Hymenoptera: Pompilidae; Araneae: Eresidae).
- T. Rutten: The genus *Bryotropha* in The Netherlands (Lepidoptera, Gelechiidae).
- H. Smit: The water mite *Arrenurus boruzkii* Ssujetow (Acari, Hydrachnidia) new for the Dutch fauna, with some notes on its morphology.
- H. Wijnhoven & T. Zeegers: Faunistisch overzicht van de Nederlandse pissebedvliegen (Diptera: Rhinophoridae).

Mededelingen

- B. van Aartsen & T. Zeegers: De edelherthorzel *Cephenemyia auribarbis* gekweekt ex larva (Diptera: Oestridae).
- M. Berg & A. Kroon: De invloed van recente overstromingen op het verspreidingspatroon van *Eluma purpurascens* in Zeeland (Crustacea: Isopoda: Oniscoidea).

M. Reemer: Nieuwe en oude vindplaatsen van de roofvlieg *Machimus cowini* in Nederland (Diptera: Asilidae).

M. Soesbergen: *Porcellium conspersum*, een in Nederland zeer zeldzame landpissebed van vochtige bossen (Crustacea, Isopoda, Oniscoidea).

H. Spijkers & P. van Wielink: *Boreus hyemalis* 's nachts in copula, op een boomstam.

F. van Sterrenburg: Enkele zeldzame kevers.

K. Veling: Dagvlinders in 1998; nog steeds onder druk.

H. Wiering: *Pemphredon montana* Dahlblom, een nieuwe graafwesp voor Nederland.

Inhoudsopgave nummer 10

P.J. van Helsdingen: Catalogus van de Nederlandse spinnen (Araneae).

Voorlopige atlas Nederlandse bijen

In de afgelopen winter is hard gewerkt aan de voorlopige atlas van de Nederlandse bijen. Theo Peeters heeft het merendeel van de inleidende hoofdstukken geschreven en samen met Ivo Raemakers en Jan Smit verzorgde hij de toelichting bij de 330 soorten. Jeroen de Rond leverde een aantal fraaie tekeningen voor de hoofdstukken over prepareren en determineren. Het is al met al een handzame inleiding geworden voor eenieder die wil beginnen met de studie van onze inheemse bijen. De prijs (f 17,50) hoeft in ieder geval geen belemmering te zijn (zie ook bestelformulier).

Voorlopige atlas van de Nederlandse bijen

(Apidae)

1999

Theo M.J. Peeters
Ivo P. Raemakers
Jan Smit

European Invertebrate Survey - Nederland

In memoriam G. van der Zanden (1915-1999)

Op 22 februari 1999 overleed geheel onverwacht de heer G. van der Zanden aan een hartstilstand. Hij werd geboren op 8 juni 1915 in Amsterdam; er volgde een moeilijke jeugd door het vroegtijdig overlijden van zijn vader. Na de middelbare school volgde hij een hogere technische opleiding (wat nu

HTS genoemd wordt) en werkte gedurende korte tijd bij Werkspoor. Al snel volgde de verhuizing naar Eindhoven om bij Philips te gaan werken. Er volgde een geslaagde carrière als (crisis-)manager, die hem op veel plaatsen in Europa bracht. Zijn passie voor de taxonomie van de bijen begon toen hij in 1950 door een hernia aan bed gekluisterd was. Door het lezen van de boeken van de beroemde

Franse entomoloog J.H. Fabre werd zijn interesse voor altijd gewekt voor de Hymenoptera-Aculeata, en speciaal voor de groep van bijen die het stuifmeel verzamelen in de speciale beharing aan de buikzijde, de Megachilinae. Op 58-jarige leeftijd ging hij met vervroegd pensioen, zodat hij zich er nog bijna 25 jaar geheel aan heeft kunnen wijden. Vooral de geslachten *Osmia* en *Anthidium* hadden zijn belangstelling. Hij heeft tot op hoge leeftijd met een bewonderenswaardige volharding aan deze groep gewerkt; het resultaat is een groot aantal publicaties over de verspreiding van de soorten, overzichten, diverse beschrijvingen van nieuwe soorten, het honorair medewerkerschap van het Nationaal Natuurhistorisch Museum in Leiden, en zeer belangrijk, een grote geheel gedetermineerde collectie. Door zijn vele internationale contacten is het een belangrijke collectie geworden, die in de toekomst zonder twijfel zijn waarde zal bewijzen. Deze collectie zal voor ieder die professionele belangstelling heeft ter beschikking staan in het Nationaal Natuurhistorisch Museum / Naturalis in Leiden. Door zijn publicatie voor de European Invertebrate Survey heeft hij de kennis van de verspreiding van de Megachilinae in Nederland helpen verbeteren. Op een winterse zaterdag in februari hebben wij hem in kleine kring begraven; hij zal node gemist worden.

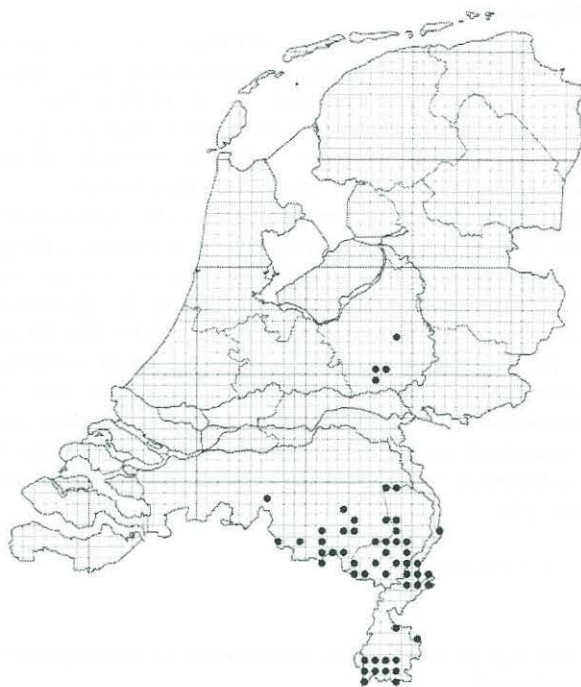
C. van Achterberg

Een uitgebreidere levensbeschrijving met bibliografie is te vinden in Van Achterberg 1999: Obituary and bibliography of G. v.d. Zanden (1915-1999). Zoölogische Mededelingen, Leiden 73: xx-xx (in druk)

Oproepen

Waarnemingen van wespinnen gevraagd

De wespspin *Argiope bruennichi* is vanwege haar kleur en grootte een zeer herkenbare en opvallende spinnensoort, die niet met andere soorten te verwarren valt. De soort is in heel

Recente vindplaatsen van *Argiope bruennichi* in Nederland.

Europa aan een opmars bezig en heeft sinds het begin van de tachtiger jaren ook in Nederland vaste voet aan de grond gekregen. In 1998 werd de soort op een groot aantal nieuwe plaatsen gevonden, niet alleen in Limburg, maar ook in Noord-Brabant en Gelderland, zie het bijgaande kaartje. Om de opmars van deze soort te kunnen vastleggen ben ik een waarnemingenbestand aan het opbouwen. Heeft u in aantekenboekjes nog oude waarnemingen staan of komt u de soort in de komende zomer tegen, dan graag een kaartje of e-mail met zo nauwkeurig mogelijke vindplaats (Amersfoort-coördinaten), datum, aantal exemplaren en andere mogelijke details naar het volgende adres: J. van der Linden, Willem Alexanderplein 18, 5271 AR Sint-Michielsgestel, e-mail: JvdLinden@Brabant.nl

Insecten in keutels

Sergé Bogaerts is bezig met een onderzoek naar vuursalamanders in Marokko. Hij heeft een drietal uitwerpselen verzameld met restanten van insecten. Wie helpt hem om deze resten op naam (tot op familie of genus) brengen? Hij wil deze informatie verwerken in een artikel over de oecologie van deze amfibieën. Geïnteresseerden kunnen contact met hem opnemen via e-mail s.bogaerts@don.rws.minvenw.nl of telefoon 042-3558806.

Foto's van dazen

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een Wetenschappelijke Mededeling over de Nederlandse dazen van de hand van Theo Zeegers. Hiervoor worden nog foto's gezocht van Nederlandse soorten. Wie daarover beschikt kan (vóór 15 juni) contact opnemen met Theo Zeegers, Weegschaalstraat 207, 7521 CH Enschede (053-4335284 of e-mail fbko@pz.nl).

Bijvangsten

Jeroen de Rond vroeg onlangs of EIS een overzicht heeft van onderzoeken met vangpotten en malaisevallen. Hij is speciaal geïnteresseerd in bijvangsten van de Chrysidoidea. Zo'n overzicht is momenteel niet beschikbaar maar het lijkt me nuttig om zoiets samen te stellen. Ik verwacht dat meer entomologen hier belangstelling voor zullen hebben.

Ik wil daarom eenieder vragen die dit soort onderzoeken (in heden en verleden) kent om mij daarvan te berichten. Het gaat om in eerste instantie om de gebieden, periode, vangmethodes en plaats waar het materiaal aanwezig is. Ik wil daarnaast proberen zoveel achtergrondinformatie te archiveren (precieze plekken, welke taxonomische groepen het betreft, coderingen, onderzoekers, projectbeschrijvingen, publicaties etc). Alle geïnteresseerden kunnen daarvan dan gebruik maken. In de nieuwsbrief kan dan t.z.t. een lijst gepresenteerd worden met onderzoeken waaruit materiaal beschikbaar is en van welke groepen.

Roy Kleukers

Wat zijn de effecten van aantastingen en herstelbeheer op de fauna?

Maatregelen in natuurbeheer en natuurherstel zijn tot nu toe vooral gericht geweest op herstel van vegetaties. Veelal wordt ervan uitgegaan dat, wanneer de vegetatie herstelt, het met de fauna ook goed gaat. Of beheers- en herstelmaatregelen werkelijk leiden tot herstel van de fauna is echter nog nauwelijks onderzocht. Bovendien is vrijwel onbekend wat we aan fauna verliezen door de directe en indirecte gevolgen van aantastingen (vermesting, verzuring, verdroging).

Stichting Bargerveen is, in samenwerking met afdeling Aquatische Oecologie en Milieubiologie (KUN) en de LUW, enige tijd geleden gestart met onderzoek naar effecten van aantastingen en maatregelen op de fauna in verschillende hoogveenrestanten (onder andere Peel, Haaksbergerveen, Fochtelooerveen, Korenburgerveen en Bargerveen) en in duingebieden op Ameland. Een consortium van de PGO's, IBN-DLO, KUN en Stichting Bargerveen is dit jaar gestart met het project 'Inhaalslag OBN-Fauna'. Doel van deze inhaalslag is het op een rij zetten van de thans beschikbare kennis ten aanzien van effecten van aantastingen en herstelbeheer op zowel gewervelde als ongewervelde fauna. Aansluitend worden kennisleemten vastgesteld en wordt aangegeven welk onderzoek uitgevoerd moet worden om die leemten op te vullen. Deze drie onderzoeksprojecten worden uitgevoerd in het kader van het Overlevingsplan Bos en Natuur (OBN). Het OBN is bedoeld als strategie om bos en natuur in Nederland in stand te houden en te herstellen in de periode dat de milieukwaliteit nog niet voldoet aan de eisen die vitaal bos en natuur daaraan stellen. Informatie over OBN-projecten is ondermeer te vinden in de Nieuwsbrief-OBN die regelmatig verschijnt als bijlage in het Vakblad Natuurbeheer en in De Levende Natuur.

Binnen de onderzoeksprojecten in de hoogvenen en in de duinen wordt nagegaan in hoeverre fauna van intacte hoogvenen respectievelijk duinsystemen nog in Nederland aanwezig is. Door het verzamelen van historische gegevens en onderzoek in meer intacte hoogveen- en duinsystemen, met name in het buitenland, proberen we een referentiebeeld voor

hoogveen- en duinfauna in Nederland op te stellen. Aansluitend wordt onderzocht hoe aantastingen de soortensamenstelling en dichtheden van de fauna beïnvloeden. Tevens wordt nagegaan in hoeverre maatregelen leiden tot faunaherstel. Door middel van vergelijkend onderzoek in terreinen die in meerdere en in mindere mate zijn aangetast en in terreinen waar wel maatregelen zijn uitgevoerd en terreinen waar dat niet het geval is, wordt geprobeerd het gewenste inzicht te verkrijgen.

Van de verschillende onderzoekslocaties worden niet alleen soortensamenstelling en dichtheden van de fauna bepaald. Om verschillen in de fauna en effecten van maatregelen te kunnen verklaren, worden ook gegevens verzameld over water- en bodemkwaliteit, vegetatiesamenstelling en -structuur en opbouw van het landschap.

In het duinproject ligt de nadruk momenteel op bloembezoekende insecten, libellen, sprinkhanen, loopkevers en spinnen. Daarnaast wordt gekeken naar enkele watermacrofaunagroepen van een aantal duinplassen, met name om het effect van opschonen vast te stellen. In het hoogveenproject is gestart met watermacrofauna, maar de bedoeling is ook andere faunagroepen in het onderzoek te betrekken. Dit jaar willen we starten met vergelijkend onderzoek naar libellen in verschillende hoogveenrestanten.

Eén van de belangrijkste oorzaken voor het gebrek aan kennis over de invloed van aantastingen en effecten van maatregelen op de fauna is het feit dat er zoveel diergroepen en -soorten zijn. Van het materiaal dat onze faunabemonsteringen oplevert, kan slechts een beperkt aantal diergroepen worden uitgewerkt. Voor de overige groepen ontbreekt de tijd. Om beter grip te krijgen op de variatie in faunasamenstelling en -dichtheden is het belangrijk gegevens te verzamelen op meer locaties. Om goed onderzoek uit te voeren en tegelijk meerdere diergroepen in het onderzoek te betrekken, zijn echter veel menskracht en verschillende goede specialisten nodig.

Deze mededeling is dan ook bedoeld als een oproep aan mensen die geïnteresseerd zijn in een bepaalde diergroep en/of aanvulling van verspreidingsgegevens, om mee te werken aan determinatie van een deel van het verzamelde materiaal. Daarbij gaat het zowel om reeds genoemde groepen, als om groepen waar wij zelf niet aan toe komen. De onderzoeksgegevens zullen niet alleen waardevolle aanvullingen voor onze projecten opleveren, maar ook voor bestanden van EIS en voor eventuele projecten waar u zelf aan werkt. Voor studenten bieden onze projecten verschillende zeer goede mogelijkheden voor stages of doctoraalonderwerpen. Verder verzoeken we vriendelijk mensen die informatie kunnen geven ten behoeve van onderdelen van ons onderzoek contact met ons op te nemen. Het zou jammer zijn wanneer we energie steken in het opnieuw verzamelen van kennis die reeds aanwezig is.

Gert-Jan van Duinen, Marijn Nijssen en Hans Esselink

Stichting Bargerveen

p/a Afdeling Milieukunde, Katholieke Universiteit Nijmegen

Postbus 9010

6500 GL Nijmegen

tel: 024-3653288/3528836

e-mail: Esselink@sci.kun.nl

Oproep aan ieder die met loopkevers werkt

De stichting Willem Beyerinck Biologisch Station (stichting WBBS is een voortzetting van het opgeheven Biologisch Station van de LUW te Wijster) en de loopkeverwerkgroep i.s.m. de Jeugdbondsuitgeverij overwegen een heruitgave van de loopkevergids: 'De loopkevers (Cicindelidae en Carabidae) van Nederland' van Michiel Boeken.

Ter voorbereiding van deze eventuele heruitgave willen we commentaar op de oude gids verzamelen. Een ieder die meent zinvol commentaar en verbeteringen te hebben kan dit aan ons meedelen. Dit zal dan, zo mogelijk, in een nieuwe uitgave

verwerkt worden. We denken hierbij aan geconstateerde fouten in de tabellen, veranderingen volgens de laatste taxonomische ontwikkelingen en gewenste extra informatie. Overigens, commentaar dat al eerder aan Michiel Boeken is doorgegeven hoeft niet opnieuw aangeleverd te worden. De nieuwe gids zal zoveel mogelijk in overeenstemming worden gebracht met de nieuwe loopkeveratlas van Hans Turin. Het commentaar kan worden gezonden naar de stichting WBBS, t.a.v. Rikjan Vermeulen, Kanaaldijk 36, 9409 TV Loon.

Centraal Bureau

Medewerkers

Theo Zeegers versterkte in 1998 bureau EIS-Nederland. Per 1 januari 1999 heeft hij echter een vaste aanstelling gekregen bij de fietsersbond ENFB. Hij heeft zijn tijd bij EIS vooral besteed aan het op orde krijgen van het aculeatenbestand. Zonder zijn inspanning waren de uitgave van de voorlopige bijenatlas en de opdracht voor Natuurmonumenten niet mogelijk geweest. We willen Theo op deze plaats van harte bedanken voor zijn bijdragen. We zijn blij voor hem dat hij een vaste betrekking heeft gevonden, maar betreuren het dat wij niet langer kunnen profiteren van zijn kennis en inzet. Vincent Kalkman en Menno Reemer volgen Theo op als bureaumedewerkers.

Vincent Kalkman heeft zijn werk aan de voorlopige atlas van de bijen inmiddels afgerond. Hij zal de komende tijd vooral bezig zijn met de website en diverse kleine opdrachten.

Roy Kleukers vervangt nog steeds Erik van Nieukerken als beheerder van het centraal bureau.

André van Loon is sinds mei 1998 in dienst van het museum als databankbeheerder van EIS.

Erik van Nieukerken heeft ook in 1998 zijn tijd weer besteed aan de redactie van de serie Nederlandse Fauna en het Zoölogisch Basisregister.

Menno Reemer heeft de bijenrapportage voor Natuurmonumenten afgerond en werkt nu aan het manuscript van de atlas van de wespen en mieren.

Klaas-Douwe (KD) Dijkstra werkt als gastmedewerker aan het manuscript van de libellenatlas.

Bereikbaarheid medewerkers

centraal bureau (di, wo (do))

telefoon 071-5687670

e-mail eis@naturalis.nnm.nl

Roy Kleukers (ma, di, do)

telefoon 071-5687578

e-mail kleukers@naturalis.nnm.nl

Vincent Kalkman (geen vaste dagen)

telefoon 071-5687594

e-mail kalkman@naturalis.nnm.nl

André van Loon (di, wo, (do))

telefoon 071-5687670

e-mail loona@naturalis.nnm.nl

Erik van Nieukerken (ma t/m vrij)

telefoon 071-5687682

e-mail nieukerken@naturalis.nnm.nl

Menno Reemer (geen vaste dagen)

telefoon 071-5687594

e-mail reemer@naturalis.nnm.nl